

Orde van den Prince

VLAAMS - NEDERLANDS GENOOTSCHAP VOOR TAAL EN CULTUUR

Secretariaat afdeling Twente - Achterhoek
e-mail : ovdptwenteachterhoek@gmail.com

Verslag bijeenkomst 12 december 2022

Aanwezig: Sipke en Sonja Donkers, Jan en Gaby Elsinga, Harry en Christine Hoefsloot, Mimi Jorna, Mick van Kooten, Folke Meijer, Annette Oud, Betty Rinsma, Henk en Fenna Schut, Leo en Jeanne van der Stappen, Hans te Nijenhuis, Jacques Troch en Gilla Argo, Trix Vogelaar, Jan en Ans Weierink, Wim Wijnands, Bouke Wouda, Georges en Carla Zandstra. Gast: Hr. Henk Lassche

Opening

Annette heet ons allen welkom en in het bijzonder Hr. Henk Lassche die de lezing over Piet Mondriaan zal verzorgen.

Lezing Henk Lassche

Voor Henk Lassche is schilderkunst: bezig zijn met verf om te zeggen wat je wilt, de taal van de verf met de techniek als basis. Hij geeft les aan Syrische en Oekraïense vluchtelingen en geeft al zo'n 30 jaar presentaties over schilderkunst in Overijssel. Hij heeft het met ons over de glaceertechniek zoals in het 'Joods bruidje' van Rembrandt die hijzelf ook toepast, en over kleuren waarnaar je blijft zoeken. Zijn haat/liefde verhouding met olieverf. Hij werkt langzaam aan meerdere schilderijen tegelijk: figuratief en abstract, maar gaat steeds meer abstraheren. Abstractie betekent voor hem niet dat het schilderij daardoor meer zeggenschap uitbeeldt maar het zou met zijn karakter te maken kunnen hebben. Wellicht is hij door zijn calvinistische omgeving beïnvloed.

Piet Mondriaan 1872-1944

Lassche sprak niet als kunsthistoricus, maar als schilder die naar het werk van een collega kijkt. Dat kon echter niet zonder dat hij ons eerst iets over Mondriaans leven vertelde. Aan de hand van afbeeldingen vertelde Henk daarover, en tegelijk keek hij met schilderssoog samen met ons naar een aantal kunstwerken. Van een traditionele landschapsschilder ontwikkelde Mondriaan zich tot een abstracte werker.

Een schilderij uit Saasveld was zijn laatste werk met de traditionele kleuren: 'Rode wolk'. Vervolgens woonde hij in Zeeland, zijn meest vrije periode. De overgang van figuratie naar abstractie is moeilijk voor hem; dat heeft ook te maken met zijn religieuze achtergrond. In zijn atelier in Parijs ontstaat er nog een stilleven met diepte, maar daarna gaat hij van diepte naar vlak met als voorbeelden Picasso en Braque en hij neemt de kleur en de ovale vormen over van de kubisten. Met de kleuren geel en wit legt hij zichzelf beperkingen op, hij wilde geen diepte meer, de lijnen zijn begrenzingen. Soms heeft dat ene blauwe vlak in een schilderij toch nog wél dieptewerking.

In 1938 verhuist hij naar Londen en in 1940 naar New York. In New York ontstond Victory Boogie Woogie dat hij maakte tussen juni 1942 en januari 1944, totaal zonder diepte. Toen hij aan dit werk bezig was kreeg hij een longontsteking waaraan hij op 1 februari 1944 overleed, 72 jaar oud. Aan de bovenkant van dit wereldberoemde schilderij is te zien dat het nog niet af was.

Henk Lassche vindt vooral de ontwikkeling van Mondriaan heel mooi. Op foto's van zijn ateliers is een duidelijke verandering te zien. Het atelier in Amsterdam is gezellig, in Parijs wordt het clean, in New York is het strak en steriel.

Hij sluit af met de woorden dat je eigen persoonlijke beleving van een schilderij aangeeft of je het warm of koud vindt, trekt het schilderij je naar binnen of stoot het je af.

Annette dankt Henk voor de mooie lezing en sluit hiermee de avond af.

Volgende bijeenkomst: **Nieuwjaarsbijeenkomst 9 januari 2023**

Betty Bulthuis
December 2022